

uitgave 9 - 2018

online

KUNST

magazine

Kan ik dat hier leren

Schoonheid en poëzie in glas

Schilderijen gemaakt door robots

12 The Spirit of Collection

32 Schoonheid en poëzie in glas

18 Adembenemende kunstwerken

30 Samen Kunst Verkennen

22 Dagboek samengesteld uit gedachten en herinneringen

online KUNST magazine

onlinekunstmagazine is een initiatief van Artvices. Zij wil kunstliefhebbers met kunst(enaars) in contact brengen en dat doet zij door middel van de website *onlinekunstenaars*, dit magazine, het onlinekunstboek en de App *onlinekunstenaars*.

onlinekunstmagazine verschijnt vier keer *per jaar*.

Aan dit nummer werkten mee:

- Leon Moleveld
- Marjan Smit
- Kathleen Ramboer
- Marianne van Ravestyn
- Angelica Obino
- Elisabeth Welbergen
- Mixed Grill
- Anja Kok
- Hansje Cozijnsen
- Mary Ritsema
- Mariska Sens
- Roel Elbers

Portret oudere man
Dit kunstwerk is van Wout de Jong. Info: [klik hier](#)

INHOUD

- 4 De bijzondere werken van Leon Moleveld
- 6 Kan ik dat hier leren
- 8 Bank Gallery Projects
- 10 Prachtige serie gemaakt door Marianne van Ravestyn
- 12 The Spirit of Collection
- 14 Magnification
- 18 Adembenemende kunstwerken
- 20 Schilderijen gemaakt door robots
- 22 Dagboek samengesteld uit gedachten en herinneringen
- 24 De Levenstrap
- 30 Samen Kunst Verkennen
- 32 Schoonheid en poëzie in glas
- 34 Zwembadkunst
- 35 Opvallend werk deze week op Facebook
- 36 Nieuw bij www.onlinekunstenaars.nl

Leon Moleveld

Mijn werkstukken zijn niet-letterlijke visualisaties van mijn gedachten, verwachtingen en opvattingen. Voor mijn werkstukken gebruik ik (veelal) mediums als: MDF-panelen, RAL 9010 en houtskool. De uitdaging voor mij, is om met breed toegepaste mediums een autonoom werkstuk te maken. Ik maak geen schetsen vooraf, maar ontwerp en corrigeer in het werkstuk zelf. Mijn werk is enigszins absurdistisch van aard en mijn beeldelementen zijn vaak opgebouwd uit vingers en handen.

Voor meer info: [klik hier](#)

Kan ik dat hier leren

Wat ik mis zijn de ambachtelijke vaardigheden om een idee echt tot in de puntjes uit te werken en goed op het doek te krijgen.

tekst:

Schilders willen wat extra's kunnen toevoegen aan hun schilderijen. De mensen blijven verrassen. Bij Boulevard Magenta staan schoonheid en perfectie in de oude kunst centraal. Hier krijgen schilders antwoord op vragen die beginnen met Hoe... Hoe meng ik kleuren, wat is de volgorde in laagopbouw met olieverf. Hoe maak ik zachte overgangen, zowel in tempera als olieverf.

Vakopleidingen

Er valt zoveel te leren, te ontdekken... Er is zoveel door te geven, in stand te houden en te koesteren. Daarom heb ik overzichtelijke, stevige Vakopleidingen ontwikkeld. De redenen waarom mensen aan een vakopleiding starten zijn uiteenlopend.

- helemaal vanaf de basis goed leren schilderen en vergulden
- nieuwe technieken eigen maken om deze vervolgens toe te passen in eigen werk
- inspiratie opdoen, een kast vol schitterende kunstboeken en nu de sprong aandurven om zelf aan de slag te gaan met al het moois dat de kunstgeschiedenis te bieden heeft
- al dol op schilderen zijn en honger naar meer hebben, meer technieken leren kennen en kunnen toepassen
- het vak leren vanuit het ambacht
- op de school de diepte in gaan en spannende, nieuwe leerprocessen ontdekken
- naast het volle leven van alledag, werken, rennen, zorgen, klaarstaan voor anderen, zelf lesgeven, is het ook wel weer eens lekker „zelf in de klas te zitten“ en uitgedaagd te worden.

En, niet onbelangrijk:

Lessen kunnen flexibel gevolgd worden of klassikaal in een vast rooster in een Vakopleiding. We kunnen je altijd helpen.

- Vakopleiding Ikonen Schilders
- Vakopleiding Italiaanse & Vlaamse Renaissance (kortweg Vivre!)
- Vakopleiding Oude meesters
- Vakopleiding Realistische Schildertechnieken

Boulevard Magenta, School voor Ambacht & Kunst, viert het 5-jarig bestaan op zondag 21 oktober. Die middag wordt de jubileumexpositie en de leslocatie geopend door de burgemeester van Rheden.

Info: <https://boulevardmagenta.nl/>

Tekst: Kathleen Ramboer

Bank Gallery Projects

Een galerie met engagement

Het is boeiend om een jonge kunstgalerie te volgen. Welke richting gaan ze uit? Naar welke kunstenaars gaat hun interesse? Welke stempel willen ze drukken op de steeds maar groeiende kunstmarkt? Een antwoord op deze vragen zocht ik bij Carl Uytterhaegen in zijn galerie Bank Gallery Projects.

Je galerie heeft een wat ongewone locatie, is gesitueerd in een volkse buurt met als overbuur een moskee. Vanwaar die keuze?

Carl Uytterhaegen De locatie is puur toeval. De ruimte bood zich aan. De plaats maakt het verschil niet, de passage is niet belangrijk wel een openheid naar de straat, de buurt.

Wat is voor jou de belangrijkste rol van een galeriehouder?

Carl Uytterhaegen Mijn voornaamste streven is mensen samen brengen: kunstenaars onderling en kunstenaars met hun publiek en curatoren. Ik bied kunstenaars een ruimte waar ze kunnen experimenteren.

Op je site lees ik "Samenwerking, sociaal engagement en aandacht voor techniek staan centraal in de keuze van kunstenaars". Waarom is voor jou dit sociaal engagement zo belangrijk?

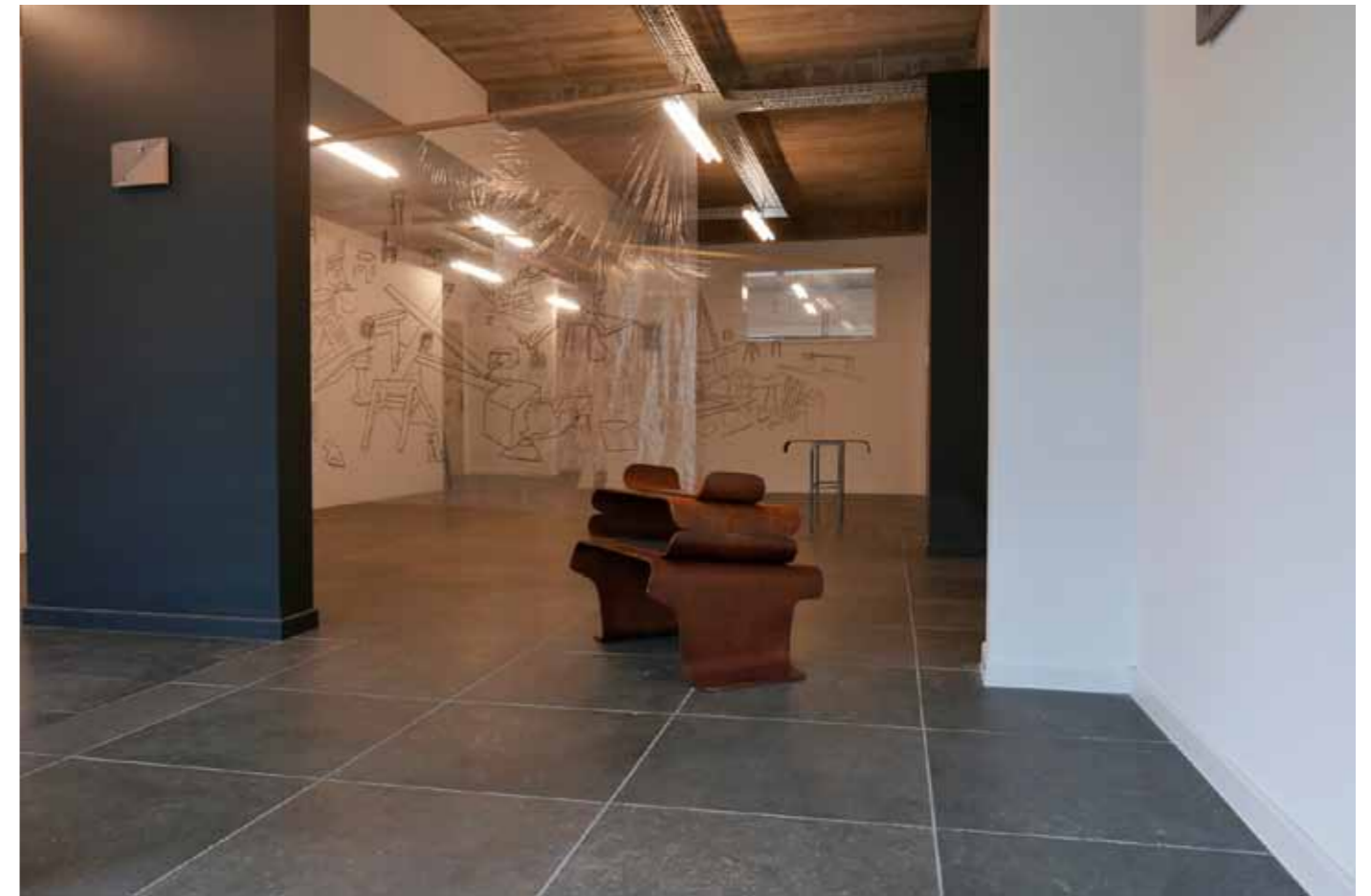
Carl Uytterhaegen Een kunstenaar en galeriehouder moet verder kijken dan zijn eigen wereld. Burgers verenigen in hun streven naar een duurzame en klimaat neutrale samenleving, bewustmaken van deze uitdagingen is ons doel.

Welke kunstenaars wil je vertegenwoordigen en promoten? Jonge kunstenaars of gevestigde waarden?

Carl Uytterhaegen Mijn bedoeling is een parcours af te leggen met een beperkt aantal opkomende kunstenaars. Af en toe een gevestigde waarde

hierbij betrekken is onoverkomelijk. Er is een referentiekader nodig om jonge kunstenaars te duiden. De afgelopen jaren zijn er werken van hedendaagse kunstenaars aan exuberante prijzen verkocht. Hoe bepaal jij de prijs van een kunstwerk?

Carl Uytterhaegen Ik wil toegankelijke prijzen. Ik werk met kunstenaars met een carrière in de startblokken en een beginnend publiek, dan kan en mag je niet direct die ongelooflijk hoge prijzen vra-

gen. Dat is nefast voor een kunstenaar. Men brandt mensen te vlug op. Denk je binnen tien jaar deze galerie nog te runnen? Kijk je met een blik op de toekomst?

Carl Uytterhaegen Mijn galerie is niet locatie gebonden. Wat ik hier waarmaak kan ik overal. Later zie ik een uitwisseling met andere steden wel zitten. In de toekomst beoog ik een uitwisseling met kunstenaars uit Oost-Europa en Centraal Azië, los van het beurscircuit, een confrontatie met kunstenaars en kunst uit bijvoorbeeld Georgië, Roemenië. Tekst en foto Kathleen Ramboer

Bank Gallery Projects
Francisco Ferrerlaan 445, 9000 Gent (België)
<http://www.bankgalleryprojects.com/>

Prachtige serie gemaakt door Marianne van Ravestyn

Voor de tentoonstelling KOMT U ZIEN in Neerpelt (Berglë) maakte Marianne Van Ravestyn een reeks XL portretten van een meisje dat haar inspireerde op de trein naar Antwerpen: zwijgend maar heel aanwezig, noch kind noch volwassene.

De portretten zijn geschilderd als aquarellen in olieverf op doek.

Voor meer info: [klik hier](#)

The Spirit of Collection

*We will be decolonised; The past is no longer now
Our lives begin to end, the day we become silent about
things that matter. MLK Jr.*

Tekst en fotografie; Angelica Obino

Wanneer je Richard Kofi ontmoet dan ervaar je een gesofisticeerde persoon. Een boomlange jongeman in de bloei van zijn leven met een zeer rijke persoonlijkheid. Hij heeft cultuurwetenschappen gestudeerd en is tentoonstellingsmaker bij het Nationaal Museum van Wereldculturen. (Tentoonstellingsmaker valt een beetje tussen educator en curator in.)

En heeft al aardig wat passen gemaakt in de wereld van de autonome beeldende kunst met zijn eigen werk. Voor zijn eigen kunst is hij volledig autodidact. Dit oogst bij mij grote bewondering. Niet alleen daarom is zijn kunst, kunst met een grote K, het is ook een bijna neverending project met diepgang en met grote Taak voor de mens en mensheid. Niet los te zien van jou en mij en dat waarvan wij allen deel uit maken.

In een artikel dat ik online las in november 2017 van Media Diversified las ik een mooi citaat dat mij tijdens de ontmoeting met Richard en zijn werk in Notre Dame des Arts een dag voordat de tentoonstelling zou sluiten op 26 mei 2018, niet losliet.

“ The master’s tools will never dismantle the masters’s house. They may allow us to temporarily beat

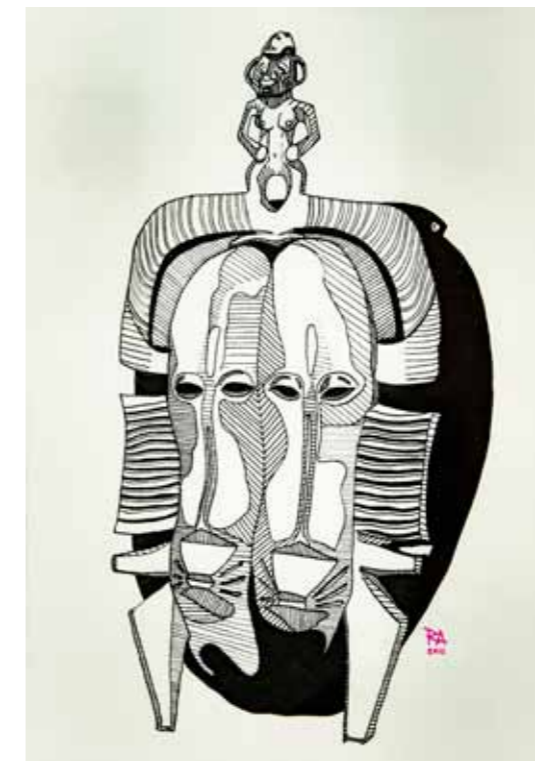
him at his own game, but they will never enable us to bring about genuine change”

Audrey (Audre) Geraldine Lorde (1934-1992) was een Caraïbisch-Amerikaanse schrijfster, activiste, feministe, dichteres die in haar werk feilloos het onderdrukingsprincipe van identiteit van de gekleurde mens beschreef.

Onze leuke multiculturele samenleving en haar kunstzinnig curriculum steekt net zoals alle mooie Westers Europese erg bleekjes af bij de realiteit dat onze samenleving en kunstgeschiedenis is doorwrocht van koloniale processen die hun impact doorvoelen tot op de dag van vandaag.

In The Spirit of Collection die Richard Kofi heeft samen gesteld uit zijn eigen werk, zijn vergeten verhalen, objecten en personen in de rol van de hoofdpersonages geplaatst. De meeste van hen zijn in hun originele materiële vorm al verdwenen, vergaan of vernietigd, maar hun spirit leeft voort in folklore en volksverhalen. Zijn kunstwerken geven hen weer een eigentijdse, materiële vorm die de agency, verbeeldingskracht en het zelfvertrouwen van hun oorspronkelijke karakter laat zien. De hoofdpersonen stammen uit een tijd dat ongelijkheid en vrijheid nog bevochten konden worden. Hij haalt ze terug uit zijn studies en zijn boekenverzamelwoede. En herinstalleert ze op een podium van de moderne kunst. Alwaar ze in mijn optiek ook horen te staan.

“Mijn hoofdpersonen helpen me in een zoektocht naar nieuwe narratieven over hoe gender, seksualiteit en zwart-zijn eruit zien zonder systemen van dominantie, ongelijkheid, racisme, slavernij en neokolonialisme. Mijn werk zoekt naar een manier om mannelijkheid van machismo/ machoïsme, spiritualiteit van mysterie en dood van angst te bevrijden. Tevens verenigt de serie wereldlijke vraagstukken met spirituele en emotionele vraagstukken over belonging, authenticiteit en empowerment.” (Richard Kofi in eigen woorden). >>

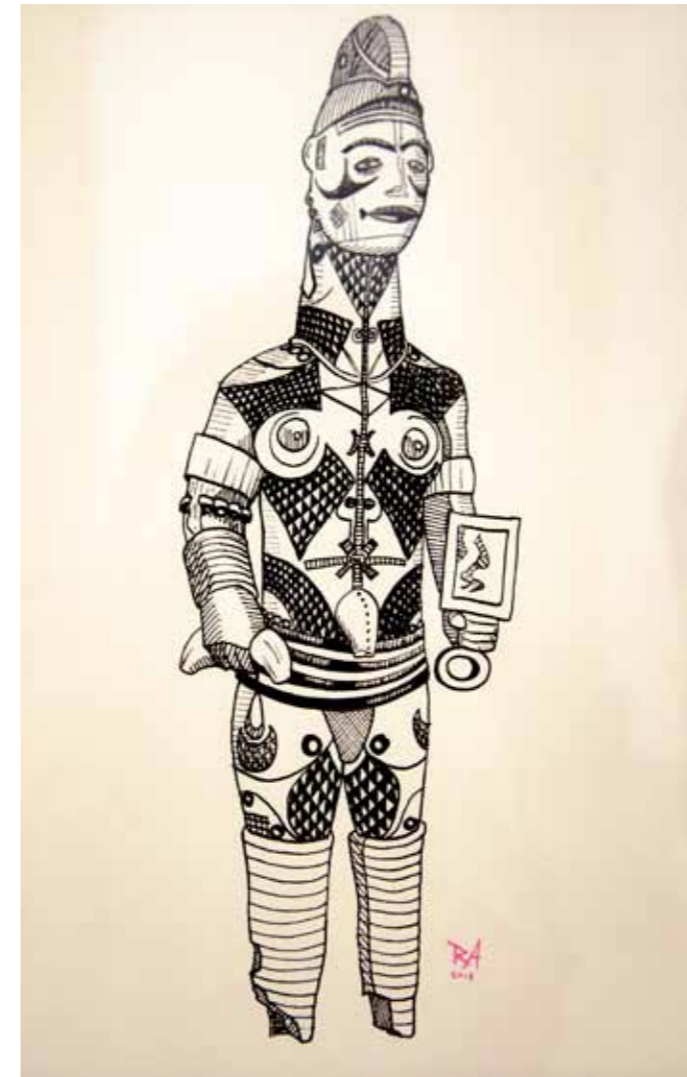

Over het jezelf schrijven in het universum; je eigen realiteit scheppen werken positief op het erkennen van mensen met een Afrikaanse oorsprong. Het Westers perspectief op kunst is achterhaald. Onze multiculturele samenleving is niet wit ;Witheid is niet langer de norm.

Het wordt tijd dat men inclusief gaat redeneren over de diversiteit in de kunst"; wordt er gesteld in een interview dat is te horen op de site van Richard.

Vanuit deze Afro futuristische denkwijze kan men als weldenkend kunstcriticus er niet om heen. We moeten onszelf dekolonialiseren; we moeten opnieuw herijken en herwaarderen. En dat wel bewust en actief en radicaal; ons begripsvermogen wordt vervormd en gepusht in de brainwash van en door witte musea en culturele instellingen waarin koloniale processen ons een geschiedenis en cultuurgeschiedenis beeld voorschotelen wat we al generaties aanvaardden voor waarheid, daarmee ons blind starend op een kleine witte vlek in een veelkleurige samenleving die voort moet zonder de bal met ketting van het niet langer valide verleden.

Dit is een heidens karwei want wat wij nu als waardevol taxeren in musea zal zijn centrale positie moeten afstaan aan minder witte kunst om zo het realistischere evenwicht te herstellen. Tendentieuze opvattingen omtrent Multiculturele kunstuitingen zullen moeten worden verlaten en opnieuw gelabeld. Men kan niet alle kunst uitingen van andere origine in een collectie plaatsen die voor velen een verzameling gaan betekenen die gebaseerd is op trauma en onderdrukking. Het her evalueren van de context, hoe het in de collectie is gekomen en hoe gecatalogiseerd en gewaardeerd om zijn bildung is essentieel.

Tijdens de zomervakantie blijkt hoezeer dekolonisering een zorg is in onze culturele opvattingen; zie hiervoor <https://www.gelderlander.nl/arnhem/arnhemmer-belaagd-om-reactie-op-zwarte-bediende-in-ah-filiaal~a56dc1d3/>

Richard tracht via zijn deelname in het collectief HUN de identiteits vragen gestalte te geven via een breder publieke deelname. De Slogan van HUN: "Ken jij hun? wie ken je dan? Ken jij hun beter dan ik?"

Hun brengen kunstenaars uit verschillende disciplines samen en onderzoeken het raakvlak. Als voorbeeld op een makersdag gaan de deelnemers opzoek naar de vaste grond onder hun voeten. Dit nemen ze als basis om de verre gronden die ons omringen verder te onderzoeken.

In een wereld die constant in verandering is, lijkt er steeds minder oog voor de esthetiek van het dagelijks leven. Hun vindt dat we daar iets aan moeten doen! Daarom gaan ze op onderzoek uit. Op zoek naar Esthetische vormen in het dagelijks leven, en naar hun schijnbare tegenpolen natuurlijk. Want dingen die soms lijnrecht tegenover elkaar lijken te staan vinden elkaar vaak in hun kwetsbaarheid.

Bezoekt vooral zijn huidige acte de presences.

Richard Kofi is beeldend kunstenaar en werkt als tentoonstellingsmaker bij het Nationaal Museum van Wereldculturen. Tekeningen van zijn serie Spirit of Collection waren momenteel te zien in de groepsexpositie Folktales and Taboos in Galerie Sanaa in Utrecht. Kofi is tevens maker van de expositie Het heden van het slavernijverleden die nu te zien is in het Tropenmuseum en is betrokken bij de productie van de expositie Afrotopia in het Afrika Museum en Afrofuturism in het Tropenmuseum.

Meer info:
<https://bit.ly/2puMNIP>
<https://bit.ly/2O1KYuE>
<https://bit.ly/2DgmNo6>

Upcoming:
 Afterlives of Slavery
 Tropenmuseum
 Linneausstraat 3
 1092 CK Amsterdam
 From 06/10/2017

Magnification

tekst: *Elisabeth Welbergen*

Op zondag 2 september was ik bij de opening van "Magnification" de Solo Expositie van Heidi Wallheimer in Het Oude Raadhuis te Aalsmeer.

Naast Sculpturen in Albast en Brons waren er prachtige tekeningen in houtskool en inkt die, sterk uitvergroot, de dagelijkse dingen uitbeelden zoals, schelpen, onkruidtakjes en schaduwen.

Maar vooral haar foto's in een mooie serie waren een lust voor het oog.

Heidi beeldend kunstenaar en kunstfotografe beeldt een exceptionele en unieke visie uit in haar portret fotografie. Zuivere emotie is de kern van haar uitgebeelde expressie. Door het naar boven brengen en lading.

Door kleurgebruik te minimaliseren wordt de essentie en energie van het portret benadrukt. De met zorg aangezette kleurschakering, brengt de kracht, warmte en sfeer van het portret naar voren. Deze karakteristieke toegepaste belichting doen haar werk associëren met de schilderijen van Rem-

brandt. Elk portret straalt een overweldigende diepgang en rust uit.

Ook haar Sculpturen hebben een schoonheid, soms in Albast, Marmer alsook in Brons.

Haar 'Ronde Vormen' zijn prachtig en staan voor verbondenheid, vrouwelijke/mannelijke tederheid en vruchtbaarheid.

Ze zijn te zien in meerdere vormen zowel klein als groot.

Heidi Wallheimer geeft individuele tekenlessen. In deze lessen leer je opnieuw kijken

Op een ontspannen manier leer je goed tekenen in een korte tijd. De lessen hebben ook een therapeutische werking .

Zij beheerst vele technieken en materialen waarin zij les kan geven.

Bel voor een intake gesprek mob. 0655945919

HEIDI WALLHEIMER, Photograph, ABOUT ME

In touch with life!

<http://heidwallheimer.nl/web/>

Adembenemende kunstwerken

De specialiteit van kunstenaar **Jason Decaires Taylor** is het bouwen van een museum op de bodem van de zee. Zijn laatste project is te vinden in de zee bij de Malediven.

Normaal gesproken staan beelden of sculpturen in de openbare ruimte of in een museum, zodat zo veel mogelijk mensen ze kunnen zien. In het geval van Jason Decaires Taylor moet je wat meer moeite doen om zijn kunst te bewonderen. Je zult op zijn minst een snorkel nodig hebben.

Deze kunst staat namelijk op de zeebodem. Gelukkig kiest de kunstenaar hiervoor ondiepe wateren uit, zodat niet alleen getrainde duikers een bezoek kunnen brengen. Onder water gaan de betonnen sculpturen de interactie met de omringende natuur

aan. Niet alleen is het licht in het water erg mooi, maar de beelden doen ook dienst als alternatief koraalrif.

Wat Decaires Taylor met zijn nieuwe museum in Shaviyani wil bereiken, is dat mensen op een andere manier naar kunst én de natuur aan gaan kijken. Het grote verschil met de eerdere musea die hij maakte, is dat dit gebied in de Malediven een groot verschil tussen eb en vloed heeft. Soms steekt de kunst deels boven het water uit om een paar uur later in zijn geheel te verdwijnen.

Bron: *Mixed Grill*

Schilderijen gemaakt door robots

Robots kunnen al van alles, maar zouden ze ook een aardig schilderijtje bij elkaar kunnen kladderen? Dat vroeg een Amerikaanse internetondernemer zich af en dus hield hij een wedstrijd voor robotkunst. We stellen de top 7 aan je voor!

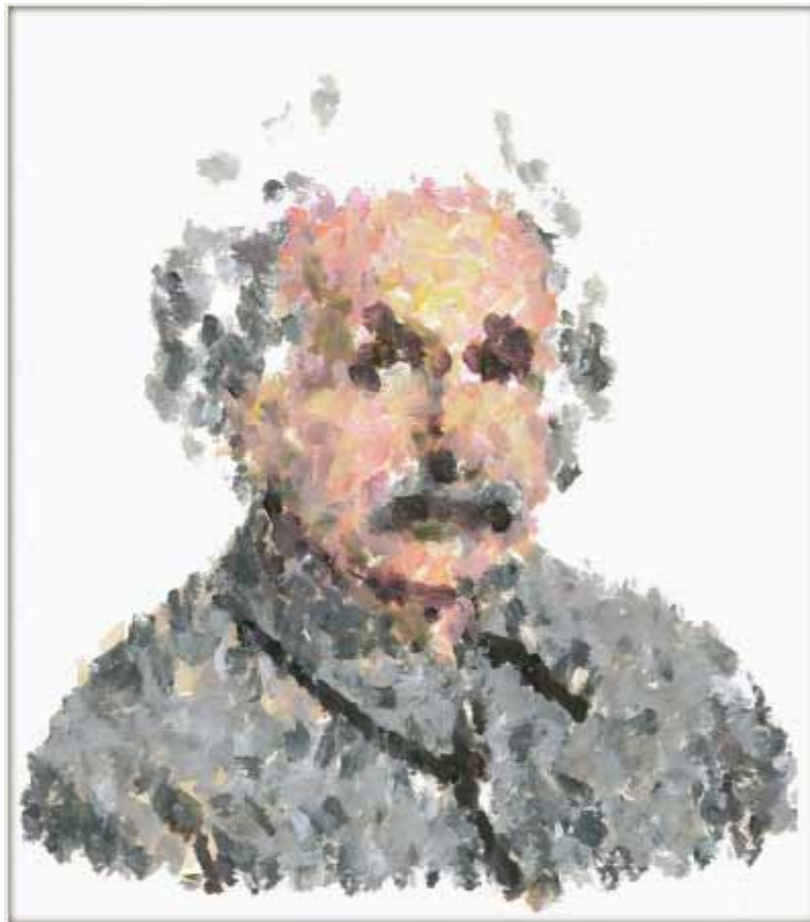
NR. 1: Schilderrobot TAIDA uit Taiwan sleepte de eerste plaats in de wacht met o.a. dit portret van Albert Einstein. Hij gebruikt alleen primaire kleuren en zet met een kwast stippen op het doek tot er iets moois ontstaat.

Nr 2.: Geef hem een foto en CloudPainter maakt er een schilderij van. De robot is gemaakt door knappe koppen van een Amerikaanse universiteit.

NR. 3: Italië heeft een belangrijke rol gespeeld in de kunstgeschiedenis en misschien ook wel in de -toekomst. Dit abstracte werk is in ieder geval goed voor de derde prijs.

NR. 4: Deze man met strenge bril is geschilderd door e-David, een Duitse robot. Het stelt trouwens de Amerikaanse schrijver Isaac Asimov voor (weet je dat ook weer).

NR.1

NR. 5: Ah, fijn, eindelijk weer eens geen portret maar een skyline, die van Chicago in dit geval. Gemaakt door een Amerikaanse robot. Best mooi, toch?

NR. 6: De naam van de Canadese robot die dit abstracte werk maakte, verdient ook een prijs voor originaliteit: PicasSnake. Net als zijn manier van werken: de robot zet namelijk geluid om in beeld via speciale software.

NR. 7: Oké, we geven het toe: dit ziet eruit alsof het gemaakt is door een peuter met weinig talent en spastische armen. Toch pakt dit schilderij de zevende plaats door de manier waarop het gemaakt is. Britse techneuten hebben hun robot namelijk zo geprogrammeerd dat hij de ogen van een proefpersoon volgt en op basis van wat hij dan ziet gaat schilderen. Echt mooi is het resultaat niet, maar hé, probeer zelf maar eens zo'n robot te bouwen.

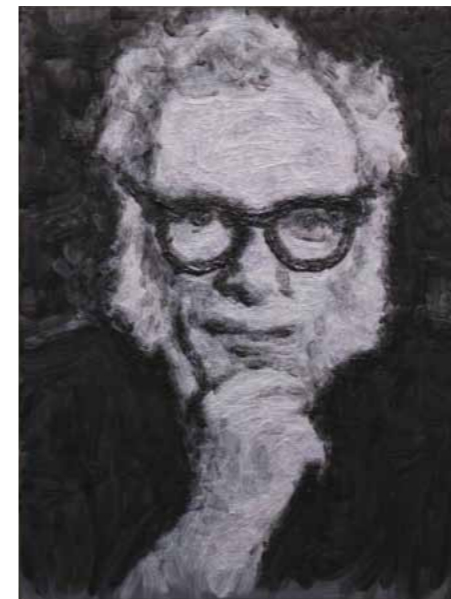

NR.2

NR.3

NR.4

NR.5

NR.6

NR.7

Dagboek samengesteld uit gedachten en herinneringen

De schilderijen van Anja Kok geven alledaagse situaties weer vermengd met een vleugje fantasie, vervreemding, eenzaamheid en het onvermogen tot liefde. Het werk heeft een geheel eigen karakter maar is tegelijkertijd algemeen herkenbaar. Zij droomt al schilderend door haar schilderij als een kind vol verbazing in de volwassen wereld. Schilderen wordt een soort toveren waarbij onverwachte acties de meest verrassende wendingen veroorzaken. Het doel is zoeken naar nieuwe mogelijkheden. Inspiratie haalt Anja Kok uit haar ontmoetingen met mensen en de manier waarop hun omgeving is ingericht. Daarbij ontstaat vaak een gevoel van onbehagen. Hiermee zet ze graag mensen op het verkeerde been. Een schilderij moet voor haar vragen oproepen in plaats van deze beantwoorden. Motieven en vormen uit de Flower Power periode zijn beeldbepalende elementen welke regelmatig in de schilderijen van Anja Kok opduiken. Er is sprake van een grote gelaagdheid in

het werk waardoor je in de wereld onder de wereld kan duiken. Hierin zijn dan weer nieuwe motieven te ontdekken. Het werk wordt opgebouwd, laag over laag, naast elkaar en over elkaar. Motieven zijn niet de enige beeldelementen ook grijpt Anja Kok regelmatig terug op eerder gebruikte beeldelementen die zij weer in een compleet nieuwe context plaatst. Door het gebruik van felle kleuren breekt zij vaak met de regels van de esthetiek. De schilderijen zijn een soort doorlopend dagboek samengesteld uit gedachten en herinneringen met vaak humoristische titels waardoor het denken en de waarneming uit sync raken. Tussen droom en werkelijkheid..... Het nieuwste werk is tot stand gekomen met foto's vaak van Anja Kok zelf die met transfer op doek zijn aangebracht vervolgens in een andere context geplaatst. Het meest verrassend zijn de standpunten van waaruit de mensfiguren geplaatst en geobserveerd worden. Meer info: [klik hier](#)

De Levenstrap

Tijdens onze vakantie in de omgeving van Nijmegen kwamen wij op een regenachtige dag in het plaatsje Kleve, net over de Duitse grens. In het Kurhaus was een kleine expositie met hedendaagse kunst die we allebei niet zo bijzonder vonden, maar ze hadden ook een aantal oude schilderijen. Mijn oog viel op het schilderij dat Lebenstreppe werd genoemd (afb.1, 1660, Hollandse stijl, maker anoniem). Het was van een heel zuivere kwaliteit, mooi geschilderd en helder van kleur. Maar wat me vooral opviel was de manier waarop de ontwikkeling van de mens was verbeeld: op een op- en neergaande trap. Ik had zo iets nog niet eerder gezien en het liet me niet los. In de dagen en weken erna ben ik eens gaan zoeken op internet wat een "Lebenstreppe" nou eigenlijk is en waar het van-

Afbeelding 1

daan komt. Met hulp van Wikipedia en wat andere sites kwam ik erachter dat de afbeelding van de Levenstrap, (Engels: Steps of Life, Duits: Lebenstreppe of Stufenaltar, Zweeds: Ålderstrappa), een heuse genreschilderkunst is die in de 16e-eeuw begon, zijn hoogtijdagen beleefde in de 18e- en 19e-eeuw en na de Eerste Wereldoorlog een stille dood stierf. Hoe kwamen ze erbij om de ontwikkeling van de mens op deze manier te visualiseren? Wie was de aanstichter?

Waar het begon

Het idee van het onderverdelen van een mensenleven in stadia dateert uit de zesde eeuw voor Christus (althans dat is de eerste keer dat het op schrift is gesteld). Solon van Athene, een Griek die leefde van 640 tot 560 voor Christus, was een zakenman, dichter en politicus. Hij wordt genoemd als een van de zeven wijzen van de presocratische Griekse filosofie. Hij was tijdens zijn leven gezagsdrager (Archont) en wetgever en ontwierp de eerste wetten die zouden leiden tot de Atheense democratie. Een man dus met visie. Hij schreef ook gedichten, vooral elegieën (klaagzangen). In een daarvan be-

schrijft hij de levensloop van de mens in tien periodes van zeven jaar:

*A boy, an ungrown child, in seven years puts forth
a line of teeth and loses them again;
but when another seven God has made complete,
the first signs of maturity appear.
In the third hebdomad* he's growing yet, his chin
is fuzzy, and his skin is changing hue,
while in the fourth one, each achieves his peak
of strength,
the thing that settles whether men are men.
The fifth is time a man should think of being wed
and look for sons to carry on his line;
and by the sixth he's altogether sensible,
no more disposed to acts of fecklessness.
With seven hebdomads and eight
— fourteen more years —
wisdom and eloquence are at their peak,
while in the ninth, though he's still capable,
his tongue
and expertise have lost some of their force.
Should he complete the tenth and reach the
measured line,
not before time he'd have his due of death.*

(Solon, Fr. 27, tr. M. L. West)

*Hebdomad=een groep van zeven

Het getal zeven was al vanaf het oude Egypte een heilig getal, maar ook in de verdere geschiedenis komt het getal zeven steeds weer terug. Denk maar aan de zeven kleuren van de regenboog, de zeven klassieke planeten, de aarde die volgens de Bijbel in zeven dagen werd gemaakt en de zeven sacramenten in het katholicisme. Solon's indeling van zeven jaar is door veel antieke schrijvers en denkers gebruikt en bewerkt. In die tijd gingen ze ervan uit dat er elke zeven jaar een natuurlijke verandering plaatsvindt in de mens, een ontwikkeling of groei. In de medische wereld wordt zelfs tot op de dag van vandaag nog gewerkt met deze indeling, als men spreekt over de psychische en fysieke ontwikkeling van kinderen.

Latere schrijvers hebben nog wel eens iets veranderd aan de fasen van Solon. Zo had Hippocrates het over zeven stadia, in plaats van tien, Aristoteles had maar drie fasen nodig en Pythagoras gebruikte de seizoenen (vier) om de ontwikkeling van de mens te beschrijven.

Al worden in het nieuwe testament de stadia van tien keer zeven jaar vaak aangehaald, toch heeft Augustinus dit in zijn geschriften veranderd in periodes van zes jaar, omdat, zo zei hij, "er zes spirituele fasen zijn voor de groei naar spirituele volwassenheid". Hij verbond deze zes fasen aan de

zes dagen waarin God de aarde schiep, waarbij de zevende dag een rustdag was.

Ook in de literatuur wordt de onderverdeling van Solon gebruikt en her en der aangepast. Het meest bekende voorbeeld is wel die van Shakespeare, waarin hij zeven stadia beschrijft, in het toneelstuk *As you like it*. Hij laat het personage Jaques het volgende zeggen:

*All the world's a stage,
And all the men and women merely players.
They have their exits and their entrances,
And one man in his time plays many parts,
His acts being seven ages. At first the infant,
Mewling and puking in the nurse's arms.
Then, the whining school-boy with his satchel
And shining morning face, creeping like a snail
Unwillingly to school. And then the lover,
Sighing like furnace, with a woeful ballad
Made to his mistress' eyebrow. Then, a soldier,
Full of strange oaths, and bearded like the pard,
Jealous in honour, sudden, and quick in quarrel,
Seeking the bubble reputation
Even in the cannon's mouth. And then, the justice,
In fair round belly, with a good capon lin'd,
With eyes severe, and beard of formal cut,
Full of wise saws, and modern instances,
And so he plays his part. The sixth age shifts
Into the lean and slipper'd pantaloon,
With spectacles on nose and pouch on side,
His youthful hose, well sav'd, a world too wide
For his shrunk shank, and his big manly voice,
Turning again toward childish treble, pipes
And whistles in his sound. Last scene of all,
That ends this strange eventful history,
Is second childishness and mere oblivion,
Sans teeth, sans eyes, sans taste, sans everything*

Zestiende eeuw

Het fenomeen van het afbeelden van de le-

Afbeelding 2

Afbeelding 3

venstrap begint eigenlijk pas in 1540. Al zijn er voor die tijd ook al schilderijen bekend die de ontwikkeling van een mens centraal stellen en duidelijk de cyclus weergeven van geboorte en dood. Het oudste overgeleverde voorbeeld hiervan komt uit het Psalter van Robert of Lisle, *Ten Ages of Man* (afb. 2, ca. 1310, maker onbekend, Engeland) en maakt gebruik van een wiel als metafoor voor de cycli. In 1486 maakte Bartholomeus Angelicus (afb. 3, 1486, *Stages of Life*, Bartholomeus Angelicus, Engeland) ook nog een eigen versie en in de *Three Steps* (afb. 4, 16e-eeuw, *Three Steps*, maker onbekend, Engeland) wordt er weliswaar een trap gebruikt, maar worden er maar drie treden weergegeven. De verschillende zienswijzen van de hierboven vermelde denkers verklaren dat er binnen de schilderijen enig verschil zit in de exacte hoeveelheid stadia. Maar wanneer en waarom gingen ze dit ineens maken?

Afbeelding 4

Een mogelijk antwoord ligt in de tijd waarin dit plaatsvond: de hoge middeleeuwen. Deze periode, tiende tot dertiende eeuw, is de tijd van de kruistochten. Door deze kruistochten kwamen westerse geleerden, door het bestuderen van kunst en cultuur die veelal buit waren gemaakt, in aanraking met de geschriften van de antieke wereld, die in de moslimwereld goed bewaard waren gebleven.

Hierdoor kwam er vernieuwde aandacht voor het gedachtegoed van de Grieken en Romeinen, waaronder Solon. Deze hernieuwde kennismaking zou uiteindelijk leiden tot de renaissance, maar dat ging stapsgewijs. In het geval van het gedicht van Solon, en wat anderen daar natuurlijk nog aan hebben toegevoegd, wordt het in elk geval al zichtbaar in de hier beschreven schilderijen die de door Solon benoemde fasen visualiseren.

Pas in 1540 wordt voor het eerst een op-en-neergaande trap met meerdere treden gebruikt, die later zo populair zou worden. Het eerste bekende voorbeeld werd gemaakt door de Duitse schilder Jörg Breu de jongere (afb. 5, 1540, Die Lebensalter

Afbeelding 5

des Mannes, Jörg Breu de jongere, Duitsland). In deze vorm is de hoogste trede van de trap gereserveerd voor de leeftijd van vijftig jaar voor de mannen en dertig jaar voor de vrouwen. Eigenlijk is dat best vreemd, want het zou nog heel lang duren voor de gemiddelde leeftijd van een man en vrouw boven de dertig à veertig uit zou komen. In Duitsland werden bijvoorbeeld zelfs in 1865 mannen gemiddeld slechts 34 en vrouwen 37 jaar. Waarop de hoge leeftijd in de schilderijen is gebaseerd kan men zich afvragen. Misschien liggen ook hier de verhalen uit de Bijbel aan ten grondslag? Naast de mensen die worden afgebeeld, worden er in de 16e-eeuw ook nog vaak dieren naast of onder de traptrede geplaatst. Daar was over nagedacht: er waren speciale diersoorten aangewezen voor elk decennium. Voor de mannen waren dat zoogdieren, voor vrouwen vogels.

Leeftijd	Mannen	Vrouwen
10	bok	kwartel
20	kalf	duif
30	stier	ekster
40	leeuw	pauw
50	vos	kip
60	wolf	gans
70	hond	gier
80	kat	uil
90	ezel	vleermuis

Mannen worden daarnaast natuurlijk vaak afgebeeld als succesvolle zakenmannen of veroveraars, vrouwen daarentegen worden vooral afgebeeld in hun rol als echtgenote en moeder. Dat de schilderijen zo aansloegen heeft waarschijnlijk te maken met de behoefte van de mens om de zin van het leven te zien en de rol die zij heeft in de natuurlijke orde der dingen. Bovendien hadden de schilderijen een duidelijke moraliserende factor. Het liet zien hoe men zich diende te gedragen en wat er van de mens verwacht werd.

In 1550 werd een Nederlander beroemd met zijn versie van de levenstrap, uitgevoerd in houtsnijwerk. Cornelis Anthonisz maakte dit mooie stuk waarin ook goed de verschillende dierfiguren te zien zijn (afb. 6, houtsnijwerk, De Trap der Leeftijd-

Afbeelding 6

den, Cornelis Anthonisz, Nederland). Op een site over architectuur uit de zestiende eeuw las ik dat er mensen zijn die opperen dat de opkomst van de trapgevels uit diezelfde periode, te maken zou kunnen hebben met de beginnende populariteit van de levenstrapschilderijen. Beiden maken namelijk gebruik van een stenen op- en neergaande trap met horizontale dekstenen. Maar hier is waarschijnlijk eerder sprake van een wederzijdse inspiratie en zal het vooral de vraag oproepen: wat was er eerst, de kip of het ei?

Zeventiende eeuw

In de zeventiende eeuw wordt het afbeelden van de levenstrap steeds algemener. De afbeeldingen

zijn nog steeds religieus getint en zitten vol met symbolische betekenissen, waarvan de belangrijkste wel is: gedenk te sterven! De 17e-eeuwse mens was blijkbaar gewend om te denken in metaforen en in symbolen met een sterk moraliserende inhoud, waarschijnlijk onder invloed van de kerk. Er werden levenstrappen van zowel mannen als vrouwen gemaakt. De Nederlander Entrop was in deze periode een bekende maker van dit soort schilderijen (afb. 7, 1650, Vrouwenpiegel, Entrop, Nederland).

Afbeelding 7

Achttiende eeuw

Werden de afbeeldingen in de zeventiende eeuw nog vooral gebruikt als symboliek voor de eindigheid van het leven, in de achttiende eeuw werden ze verspreid door volksoepvoeders om het goede voorbeeld te geven. Er kwamen vooral burgerlijke waarden en normen in voor, waarin de man en de vrouw zich netjes dienden te gedragen en zich voornamelijk moesten bezig houden met God dienen en kinderen krijgen. In deze periode kwamen de eerste schilderijen voor met een echtpaar op de trap en de afbeeldingen van dieren beginnen langzaam te verdwijnen. Bijzonder is ook dat het genre zich in rap tempo verspreidde binnen Europa. In Zweden werd de kunstenaar Winter Carl Hansson bekend met zijn versie van de levenstrap die hij in 1799 schilderde in de zogenaamde Kurbits stijl (afb. 8, 1799, Ålderstrappa, Winter Carl

Afb 8

Hansson, Zweden). Deze speciale schilderijstijl komt uit Dalarna, een gebied in Zweden. In Spanje werd ook vlijtig meegedaan aan dit genre, zo getuige de schilderijen Ages of Man Spain (afb. 9, 1750, copperplate print, Ages of Man Spain, anoniem,

Afbeelding 9

ingekleurd door Renart, Spanje) en het werk van Talamantes in zijn Levenstrap van de vrouw (afb. 10, late 18e-eeuw, houtsnijwerk, Levenstrap van de vrouw, Baltasar Talamantes, Spanje).

Afbeelding 10

Negentiende eeuw

De negentiende eeuw is het hoogtepunt van deze genreschilderkunst. Er worden nog steeds serieuze versies gemaakt en er hangt in bijna elk huis of boerderij wel een levenstrap. Ze worden op grote schaal afgedrukt en verspreid. In deze periode

Afb11

wordt er ook gespeeld met het genre. Er komen grappige versies uit, zoals de vergankelijkheid van Napoleon in Napoleon's levenslauf (afb. 11, 1813, Napoleon's levenslauf, maker onbekend, Duitsland). Maar er werd ook gewaarschuwd en tegelijk de spot gedreven met bepaalde groepen mensen, bijvoorbeeld de dronkaards, zoals te zien is

Afbeelding 12

in Nathaniel Currier's Drunkard Progress (afb. 12, 1846, Drunkard Progress, Nathaniel Currier, Engeland). Ook is er nu meer aandacht voor de mode en

Afbeelding 13

de verschillen per regio. Elke regio heeft zijn eigen stijl, zoals Finland (afb. 13, 1831, Steps of Life, G.O. Wasenius, Finland), Amerika met Life and Age

Afbeelding 14

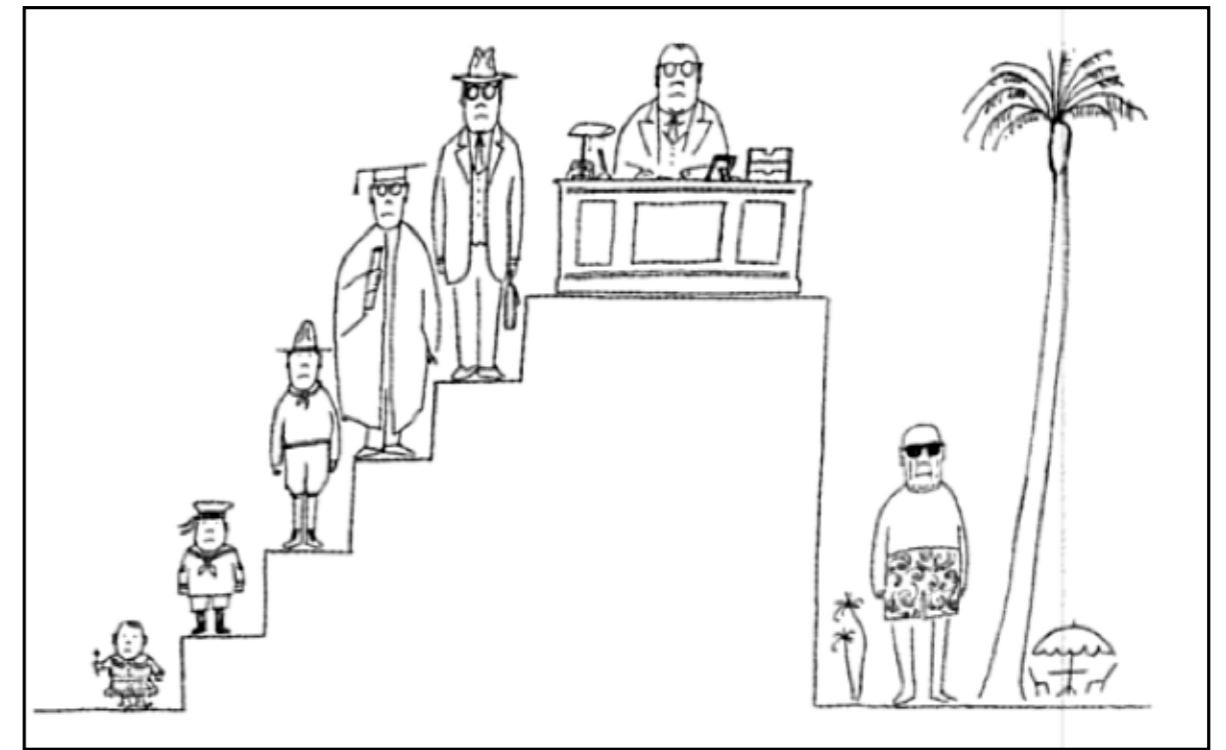
Afbeelding 15

of Woman met onderin nog versjes die begeleidend zijn bij de plaatjes (afb. 14, 1848, Life and Age of Woman, James Baillie, USA) en de mooie Franse versie van een echtpaar, met Nederlandse en Franse tekst (afb. 15, einde negentiende eeuw, Den Levensloop van den Mensch, uitgeverij Hurez uit Cambrai, Frankrijk). Rond de Eerste Wereldoorlog werden de laatste levenstrapschilderijen nog verkocht, daarna werd het stil.

Heden

Praten over ouder worden en het verval wat daarmee gepaard gaat, is niet iets wat wij graag doen in deze tijd. Ouderdom wordt het liefst gezien als een biomedisch probleem dat met anti-aging producten verholpen kan worden. Daar waar de mens in de 16e- tot 18e-eeuw continu omringd werd met de dood, wordt dat in onze huidige samenleving angstvallig vermeden. Toch laten ook huidige kunstenaars zich, vaak op ludieke wijze, inspireren tot een moderne levenstrap (al dan niet in opdracht). Zoals de Amerikaanse cartoonist Saul Steinberg (1914-1999) die over zichzelf zei: "I am a writer who draws". (afb. 16, 1954, Men Stages, Saul Steinberg, USA). Of de Zwitserse Anna Sommer (1968) die nog dit jaar een illustratie maakte van een moderne levenstrap voor de Zwitserse krant Tages Anzeiger (afb. 17, 2018, Lebenstreppe, Anna Sommer, Zwitserland).

Een heel genre is zo gewijd aan de levensontwikkeling van de mens. Waarom dit genre zo populair is geweest kan ik niet echt terugvinden, maar ik denk dat de mens altijd al behoefte heeft gehad om het moeilijk te aanvaarden fenomeen van vergankelijkheid te verklaren en misschien wel zo te verhelferen dat het beter te aanvaarden is of normaler wordt. Om een zinvol verband te leggen tussen het leven van de mens en de natuurlijke orde waar hij deel van uitmaakt. Voor mij voelt het in elk geval bijna als een troost dat generaties voor ons zich al bezighielden met de cyclus van geboorte, groei, volwassenheid en dood. In de kunsten is er natuurlijk altijd al aandacht geweest voor deze natuurlijke orde, maar dan meer als visualisering van het verdriet zelf, de dood op zich of de blijdschappen

Afbeelding 16

de pracht van het leven. Maar in de schilderijen van de levenstrap krijgt het iets overzichtelijks, iets feitelijks zelfs, waardoor het bijna zó normaal voelt dat je even vergeet dat er tijdens al die ronddraaiende levenscycli zoveel emoties en gebeurtenissen plaatsvinden, waar dan weer boeken over worden vol geschreven.

Tekst: Hansje Cozijnsen

Afbeelding 17

Informatie verkregen op de volgende websites:

- wikipedia.org
- [wikipedia commons \(afbeeldingen\)](http://wikipedia.commons)
- www.kwaad.net
- Publicdomainreview.org
- Artikel van R. Larry Overstreet 2009, "The Greek Concept of the "Seven Stages of Life and its New Testaments significance", www.ibr-bbr.org, Bulletin for Biblical Research 19.4, 2009.
- www.exmodels.de

Voor reacties mail naar: poetsing@gmail.com

Samen Kunst Verkennen

Een project voor en door Plussers

Tekst en foto's: Mary Ritsema

In Groningen en omgeving 40 deelnemers vinden voor een project dat zou gaan starten onder de noemer: Samen Kunst verkennen!

Bedacht door een projectgroepje van drie mensen. 40-Plussers die elkaar leren kennen via een workshop: Out of the box denken bij het Noord Nederlands Toneel (NNT). Twee weken later vormden ze groepjes van ongeveer 4 personen om zes maanden aan een eigen project te werken, het enige criterium was: wat je samen doet heeft iets te maken met kunst en jijzelf bepaalt de inhoud en de vorm. De hamvraag aan het eind: Wat betekent kunst bij het ouder worden.

Resultaat

Van september 2017 tot 16 april 2018 is er gewerkt: getekend (perspectief), gekleed, geschilderd (stoelenproject). Gefotografeerd (de schoonheid van verval). Toneel gespeeld, een start gemaakt aan een tuintjesproject, gewerkt aan een verlies project met kastanjes en een filmpje gemaakt over de Mattheus Passion (te zien op you tube: Geert, Sytze en de Mattheus).

16 April was er bij het NNT een gezamenlijke presentatie, die voor iedereen toegankelijk was.

De subsidiegever noemde het een pareltje en heeft gevraagd om te kijken of iets dergelijk mogelijk is in de provincie.

Vervolg

De deelnemers willen door en gaan meer verdieping en verbinding zoeken. Alles is weer open, gaat men door op de ingeslagen weg, zoekt men nieuwe wegen en kansen, kijken we naar wat is er mogelijk in de publieke ruimte? Hoe vinden we een eigen lege ruimte, waar we ieder moment dat we dat willen, elkaar en anderen kunnen ontmoeten? Nieuwe deelnemers zijn welkom! Creëren we uiteindelijk onze eigen Academie, zoals een docent opmerkte! Op de website www.skgr.nl (kopje cultuur) wordt steeds actuele informatie verstrekt.

De startbijeenkomst van Samen Kunst Verkennen II is op woensdagmiddag 12 september. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij Groningen Plus, per telefoon of email. Zij worden dan geïnformeerd over tijdstip en locatie (in de stad Groningen).

SamenKunstVerkennen is een project van Groningen Plus. info@groningenplus.net (050-3642320)

Schoonheid en poëzie in glas

Tekst: Mariska Sens

In de vorige editie van dit magazine is al aandacht besteed aan glaskunstenares Josée Bastiaenen. Dit keer is zij geïnterviewd om meer te weten te komen over Josée en de manier waarop zij werkt. "Ik heb mijn hele leven gewerkt als beleidsmedewerker en uiteindelijk directeur in de gezondheidszorg en me daarbij vooral bezig gehouden met onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Het was interessant werk, maar ook wel geestelijk belastend. Een tweede been in de kunst was voor mij een noodzaak als tegenwicht. Vandaar dat ik veel kunstopleidingen heb gevolgd in de avonden en in de weekenden", aldus de sociologe Josée.

Na een universitaire studie sociologie bezocht zij de vakschool voor edelmeden en juweliërs in Schoonhoven, volgde zij cursussen beeldhouwen, en leerde het werken met glas in Heusden bij glaskunstenares Felicitas Engels-Neuhold."

Toen Josée voor vrienden een cadeau moest uitzoeken kwam ze bij de studio van Felicitas terecht en was ze direct helemaal verkocht voor het beeldhouwen met glas. Ze vroeg of ze stagiaire bij haar mocht worden in de weekenden. Het klikte goed tussen de twee kunstenaressen en nadat Felicitas een stenen beeld zag dat Josée had gebeeldhouwd, mocht ze komen.

"Ik was nog nooit met glas bezig geweest, maar de meerwaarde die het glas geeft als het is bewerkt is zo verassend. Het is als het ware een vierde dimensie. De transparantie van glas en de communicatie met licht en omgeving vind ik fascinerend."

Proces

"Glas bestaat uit zand, soda en kalk en door metaaloxides toe te voegen ontstaat een bepaalde kleur. Het glas wordt gemaakt in een oven van rond de 1200 graden. Om ermee te beeldhouwen moet het vervolgens een stapsgewijs afkoelingsproces ondergaan: er mag geen spanning in het brok glas zijn. Veel glas komt uit Tsjechië, een glasland bij uitstek. Door op internet te speuren vind ik mooie brokken glas", legt Josée uit. Er zijn verschillende manieren om met glas te werken. Naast glasblazen kan je bijvoorbeeld slumpen (dat is over een vorm smelten) of fusen (dat is verschillende lagen met vaak verschillende kleuren over elkaar bewerken). Ik start met een ruw brok glas dat ik eerst een bepaalde vorm geef door middel van zagen en hakken en daarna volgen er meerdere stappen om het glas weer fijn en transparant te maken. Ik ga meestal niet uit van een bepaald idee, een concept, maar werk vanuit intuïtieve expressie. Het resultaat is altijd een abstracte of organische vorm. Ik noem het visuele poëzie of schoonheid en poëzie. Mijn leidraad is het openen van het glas voor de speling van het licht. De inspiratie komt van binnenuit. Op een gegeven moment zegt het gevoel dat het kunstwerk goed is en dat maakt het niet uit wat een ander daarvan zegt."

Studio

De leermeester Felicitas Engels-Neuhold kreeg aan het eind van haar loopbaan te kampen met gezondheidsproblemen, zo erg dat ze niet meer in staat was door te gaan met haar werk. "Ik liep

tegen mijn pensionering toen Felicitas vroeg of ik de studio in Heusden wilde overnemen. Nou, dat wilde ik wel! Het is toch heel bijzonder dat dit op mijn pad kwam, want het is een fantastische plek om te werken en veel mensen kenden de studio al. Al met al ben ik daardoor nooit in het beruchte gat na mijn pensionering terecht gekomen."

6 jaar geleden hield zij haar eerste exposities in Zeeland. Daarna volgden er nog veel meer exposities en deelnames aan kunstevenementen in heel Nederland en daarbuiten in België en Duitsland. Josée wordt geprezen om haar vormentaal. Zo vroeg een hoogleraar architectuur haar ooit college te gaan geven over het ontstaan van de vormen in haar glaskunst. Maar voor die eer heeft ze tot nu toe bedankt. "Ik voelde me uiteraard wel gevleid, maar ik voel er toch meer voor om verbindingen te gaan leggen op kunstinhoudelijk vlak, bijvoorbeeld met edelmeden en edelstenen slijpers. Dat zou wel eens heel verrassend kunnen zijn."

De passie voor haar kunstvorm spat er van af. Helemaal als zij concludeert: "Met dit werk zou ik wel 150 willen worden!"

De glaskunst van Josée is in haar studio, in een oud rondel aan de Demer in Heusden te bewonderen en ook tijdens de 'Kunst10daagse' in Bergen in Bergen van 19 tot en met 28 oktober.

Voor meer informatie

<http://www.studiobastiaenen.nl/>

Zwembadkunst van Maria Svarbova

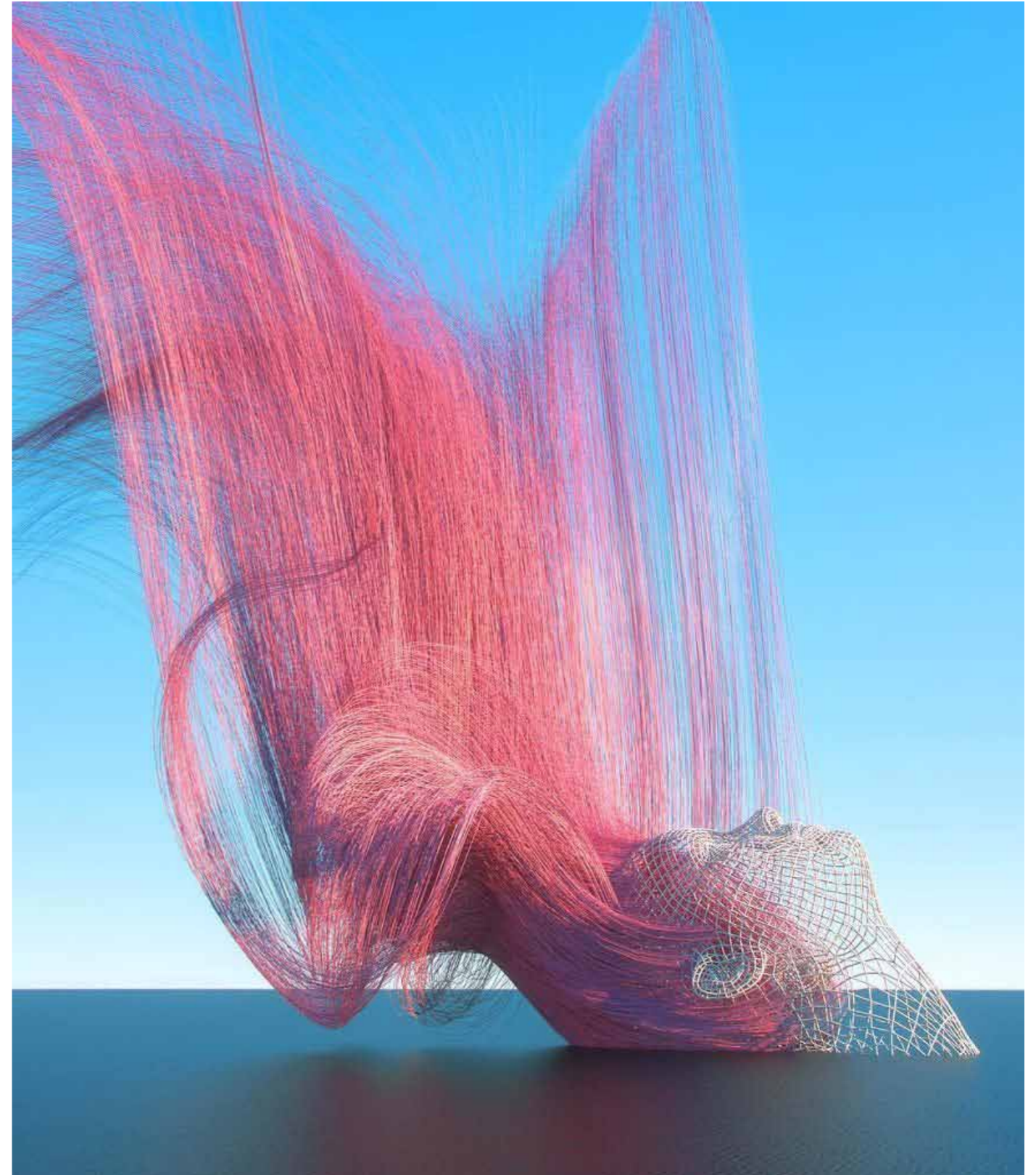
De Slowaakse fotograaf Maria Svarbova is terug met een nieuwe serie foto's die een mooi verlengstuk vormen van haar eerdere werk. Vorig jaar kreeg Svarbova internationale aandacht voor haar foto's van zwemmers in retro zwembaden.

De foto's zijn prachtige steriele composities waarin heel veel elementen een belangrijke rol spelen. Zo is er een klassiek zwembad, één of meerdere zwemmers in felgekleurde zwemkleding en een doordachte choreografie. Voeg daarbij het steriele

licht en de reflecties van het water toe en je hebt alle ingrediënten in huis voor iets heel bijzonders.

Als sinds 2014 werkt Maria Svarbova aan het project The Swimming Pool, maar de foto's lijken steeds beter te worden. Vergeleken met vorig jaar durft ze meer te spelen met poses en choreografie. De modellen staan niet alleen meer in rechte lijnen, maar nemen complexere vormen aan.

www.mariasvarbova.com

Opvallend werk deze week op Facebook

Chad Knight is iemand die digitale kunst maakt waarbij men onmiddellijk aanneemt of tenminste sterk twijfelt of de sculpturen al dan niet echt zijn. Deze 41-jarige kunstenaar heeft een bijzondere benadering naar digitale sculpturen en zijn fans vinden het absoluut fascinerend.

Nieuw bij www.onlinekunstenaars.nl

Harald Berends

De wijze waarop ik beeldhouw heet "en taille directe". Het is het houwen in steen zonder vooropgezet plan. Soms is de steen leidend dan weer een idee of voorwerp. Spelen met vorm, verhouding en materiaal is de uitdaging die ik mijzelf stel. Spelen is mijn filosofie.

Voor meer informatie [Klik hier](#)

Of:

<https://onlinekunstenaars.nl/overzicht/harald>

Anneke Wessels

In 1991 ben ik begonnen met beeldhouwen. Tijdens mijn opleiding bleek als snel mijn grote voorkeur voor werken in steen. De kracht en tegelijkertijd de gratie van steen spreken mij erg aan.

Iedere steensoort heeft zo zijn eigen karakter en werkwijze. Zeker bij de hardere soorten wordt je geduld vaak op de proef gesteld, maar voor alle soorten geldt dat iedere tik onomkeerbaar is. Vooral deze uitdaging maakt dat steen mijn voorkeur heeft en voor mij hét materiaal is om in te werken.

Voor meer informatie [Klik hier](#)

Of:

onlinekunstenaars.nl/overzicht/anneke-wessels

Gerard Slegers

Ik schilder figuratief, het onderwerp is altijd herkenbaar. De structuur van het onderwerp, maar ook de structuur van de eerste tekening, de schets, staat voorop en is duidelijk zichtbaar in het schilderij. Mijn werk is erg kleurrijk, impressionistisch.

Voor meer informatie: [Klik hier](#)

Of:

onlinekunstenaars.nl/overzicht/gerard-slegers

Shelly Lapré

Mijn werk is een beeldende vervaechting van Oost en West. Belangrijke inspiratiebronnen zijn mijn (Nederlands-)Indische achtergrond en mijn verblijven in Java en Bali waar ik de eeuwenoude traditionele ceremonies bij de lokale bevolking heb mogen bijwonen. Dat alles maakte diepe indruk op mij. Op eigen artistieke wijze breng ik dat tot uiting in tekenen en schilderen. Mijn tweedimensionaal werk is een combinatie van schilderen, fotografie, grafische technieken met batik-was en collage op verschillende ondergronden, zoals schildersdoek, hout en rijstpapier tot linnen en zijdestof. In driedimensionaal werk wordt het uitgedrukt in onder andere decors, maskers en kostuums. Dat werk wordt ook door speciale theatervoorstellingen, waarin men invloeden van de Javaanse dans en de Indonesische Wajang schimmenspel herkent. Het tempel-schimmendecor waarin ik dans, is van mijn hand, de doeken zijn daarvoor met batik- en schilder technieken geschikt gemaakt.

Voor meer informatie: [Klik hier](#)

Of:

onlinekunstenaars.nl/overzicht/shelly

**Al 2.300 keer
gedownload!**

Gratis!

te downloaden in de App Store
de kunst-App:
onlinekunstenaars

met meer dan 4.000 kunstwerken

Wil jij social media advies

of overweeg jij

social media uit te besteden?

TEXTERS

VOOR INFO EN VRAGEN:

WWW.TEXTERS.NL

INFO@TEXTERS.NL